

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölőszerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszeresnél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gyoma nagyközség társadalmi egyesületei lelkesen követelték a Felvidék visszacsatolását

Bay József református elnök-lelkész gyűjtő beszédet mondott

Vitéz dr. Imrédy Béla miniszterelnököt táviratban üdvözölték

Zsufolásig töltötték meg vasárnap délelőtt 11 órakor a gyomai társadalmi egyesületek kiküldöttjei a község háza nagyszobáját. A férfi-kiküldöttek mellett nagyszámmal voltak ott a MANSz és Stefánia hölgytagjai is. Mondhálnánk: együtt láttuk községünk férfi- és hölgy vezetőit.

A várakozásban ünnepélyes komolyság ült az arcokon. A csillogó szemekből egymással csendben vitatkozó párok bizonykodása volt olvasható. Egy-egy ellesett beszédből a türelmetlenség, az aggódás csendült ki. A szudéta-németek már felszabadultak, a lengyelek is, csak a magyarok vannak még cseh megszállás alatt... A csehek jól kihasználták az időt, ezt a pár napot és a tótokat már megszedítették egypár minszterességgel, ezek is elpártoltak már tőlünk... Megint mi huzzuk a rövidebbet... Miért is nem lépünk fel bátrabban? — és hasonló szavakat hallunk mindenfelől.

Röviddel 11 óra után csend támad, amikor bevonul a terembe Pánczél Emil főjegyző Bay József ref. elnök-lelkésszel, az ünnepi szónokkal.

Pánczél Emil főjegyző beszéde

Általános figyelem mellett kezdte meg Pánczél főjegyző beszédét és többek között ezeket mondotta:

— Halljuk a magyarság érdekeinek védelmében elhangzott olasz, lengyel nyilatkozatokat, ismerjük a cseh-kérdésben hozott négyhatalmi müncheni határozatot. Bizalommal kell,

hogy legyünk a magyar Felvidék sorsának elszakított véreinkre nézve kedvező megoldásában. Ezzel a bizakodással egyidejűleg azonban vállalnunk kell azokat a köteleéseket és terheket is, amelyek világtörténelmi hivatottságunkból természetesen folynak és reánk hárulnak.

Beszédében rámutatott még, hogy a felvidéki magyarság szempontjából a legfőbb erőforrás a csonka-haza magyar népe, ebből akar a felvidéki magyarság meríteni a biztató jövő minden eshetőségére. Ha semmi másért soha nem tettük

beszédében rámutatott arra, hogy a müncheni értekezlet a történelem új útját jelölte meg. Eddig területszerzés csak háború útján volt lehetséges. A müncheni értekezletnek sikerült ezt békés úton elintéznie. A magyar állam-vezetés határozott sikere, hogy a speciálisan magyar kérdést (a Felvidék visszacsatolását) nemzetközi kérdéssé tudta tenni, amikor a baráti nagyhatalom vezére, Benito Mussolini sikraszállott a Felvidék visszacsatolása mellett. (Éljenezés). Visszapillantást tesz a Világháborút követő nehéz helyzetre, amikor a kisántant gyűrűjétől körülzárva irtózatossá megcsontottságunkban egyedül állottunk. Két tényre mutat rá. Egyik: a Herceg-Ferenc nagy irónk elnöklése alatt álló Revíziós Liga működése ma az egész világ érdeklődését reánk tudta irányítani. Felhívta a világ közvéleményét arra a nagy igazságtalanságra, amelyet a

— mondotta Pánczél főjegyző — e miatt kell most minden magyarnak a nemzet vezérei mögé állania és őket maradéknélküli bizalommal követni. Ennek a bizalomnak óhajtanánk kifejezést adni akkor, amidőn Gyoma község társadalmi egyesületeinek választmányait meghívtuk, hogy együttesen, mint az egész község lakosságának képviselői hozzunk a Felvidék visszacsatolása érdekében határozatot.

Az elhangzott beszédközben is sokszor hangzott a közönség helyeslése és teszése és a végén hosszan éltették Pánczél Emil főjegyzőt.

Bay József

trianoni békeszerződés ránk nézve jelentett és követelte, hogy szolgáltassanak igazságot Magyarországnak. A Revíziós Liga eme működése felett elismerésünket fejezhetjük ki. A másik nagy tény az olasz orientáció volt, amely a Berlin—Róma tengelyhez kapcsolt bennünket. Gróf Bethlen kezdeményezése után néhai vitéz Gömbös Gyula volt miniszterelnök mélyítette ki ezt az olasz barátságot. Az ellenséges demokráciák helyett a fajvédelem eszméjéhez forrasztotta hozzá a nemzet jövőjét. Már most megállapíthatjuk, hogy ez történelmileg helyes orientáció volt. Erről az utról nem szabad letérni, hiszen fajtestvéreink milliói sinylódnak idegen rablásban. Ez az út vezet a magyar feltámadáshoz.

A müncheni négyhatalmi értekezlet a szudéta-németek ügyét rendezte, de a magyar és lengyel területek azonnali

kiürítése felől nem intézkedett. Ekkor két út állott előttünk, egyik, a szimpatikusabb, amelyet a lengyelek választottak: kardjuk erejére támaszkodva ultimátumot intéztek Csehországhoz a lengyellakta területek azonnali átadására. Ezt megtehetette egy 35 milliós nagy nemzet. Nekünk a másik utat kellett választanunk: a tárgyalások útját. Ma este ülnek össze Komáromban a kiküldöttek.

Óriási erőforrás a magyar delegáció részére, hogy a Felvidéken elszakítva élő 1 millió magyar kezébe vette sorsának intézését és megalakította a Felvidéki Magyar Nemzeti Tanácsot. Hisszük, hogy ez a komáromi értekezlet békés úton visszá diadalra a magyar nemzeti ügyet.

Amikor itt állunk a tanácskozások előestéjén és amikor mindenfelé megnyilatkozik az ország népe, kérdelem: a gyomai társadalmi egyesületek hallgathatnak-e? A mi magyar érzésünk azt diktálja nekünk, hogy társadalmi, politikai és felekezeti különbség nélkül, egy szívvel, lélekkel támogassuk a Felvidék visszaszerzésének nagy munkáját. Üdvözöljük a két együttműködő tényezőt, a Felvidéki Magyar Nemzeti Tanácsot és Magyar Királyi Kormányt és biztosítsuk őket arról, hogy az ezeréves haza északon leszakított darabjának visszaszerzésében mellettük állunk, őket magyar szívünk áldozatos hazaszeretetével támogatjuk.

A hallgatóság többször szakított a félbe Bay József beszédét hangos tetszéssel és a befejezéskor tomboló lelkesedéssel éljenek meg a szónokat.

Egy érzéssel és egy akarattal szövegezte meg ezután a gyűlés

a határozati javaslatot, mely így hangzott:

Nagyméltóságú

vitéz dr. Imrédy Béla
miniszterelnök úrnak

Budapest.

A gyomai Társadalmi Egyesületek mély tisztelettel üdvözlök Nagyméltóságodat és a Felvidék visszaszerzésének munkájában törhetetlen ragaszkodásunkról és bizalmunkról biztosítják: HONSZ és Frontharcosok gyomai csoportja, Uri-Kaszinó, Ipartestület, Vörös-Kereszt Egyesület, A község nyolc gazda- és olvasóköre, MANSZ és Stefánia gyomai fiókja, Nyugdíjasok

Köre, Márky Sakkör, Gyomai Dalárda, Gyomai Testedzők Köre, Gyomai Sport Club és a Munkáskör.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és a távirat elment, hogy, mint csepp a tengerben erősítse a hullámok kitartó munkáját, amivel a magyarság szívósan ostromolja felvidéki testvéreink börtönének várfalát.

A gyomai járás vitézeinek értekezlete

Vitéz Harkay Rudolf alezredes, vármegyei szék-kapitány és vitéz Molnár Mihály őrnagy, vármegyei széktartó is résztvevett az értekezleten

A gyomai járás vitézei október 9-én, délelőtt 9 órakor, a gyomai községháza kistanács-termében rendes havi értekezletüket tartották, amelyre eljöttek Gyuláról a vármegyei székkapitány és széktartó is. Az értekezlet után a vitézek testületileg vettek részt a társadalmi egyesületek hozafias gyűlésén.

Délután vitéz Harkay Rudolf alezredes, vitéz Molnár Mihály őrnagy, vitéz Váry József és vitéz Molnár Pál kocsi kimentek a telki vitéz-telkek megtekintésére és az ezeken a telkeken folyó szikjavítási digózás ellenőrzésére.

A Telkek-uradalom vagyon-

váltság földjéből alakított vitéz-telkek talán a határunkban előforduló legrosszabb szikföldekből valók. E telkek vitéz-tulajdonosai csak tengődnek ezeken a rossz földeken. A vitézi-szék kezdeményezésére dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispánunk lehetővé tette, hogy vitézeink digózással megjavítsák földjeiket. A vármegyei vitézi-szék vezetői most ezt is ellenőrizték, hogy a szikjavításra kiutalt pénzt csakis erre használják fel vitézeink.

A vármegyei vitézi-szék vezetői a szemlén látottak felett teljes megelégedésüket fejezték ki és a délutáni gyorsvonattal visszautaztak Gyulára.

NÉMETORSZÁGI LEVÉL

Szerkesztőségünkkel állandóan összeköttetésben vannak a Németországban dolgozó munkások. Hol innen, hol onnan hoz a posta levelet, kérdésekkel, ügyes-bajos dolgaikkal teleírva. A Gyomai Ujságot, ahol kéri, megkapták és várják is hetenként. Most egy arató-ünnepélyt mesél el egyik munkás, egyszerű, közvetlen hangján:

Igen tisztelt magyar testvéreink, ha nem zavarnánk evvel a pár sor irásunkkal, hogy hála Isten egészségben vagyunk itt kint. Az időnk lassan letelik, kilenc hét múlva hazamegyünk. Itt szeptember hó 25-én arató-ünnepély volt, mely nagy meg-

lepetést keltett. Délután 2 órakor levonultunk a németekkel a kastély udvarára. Előtte való nap készítettünk két koszorút, azt vittük magunkkal.

Mindnyájan leültünk az asztalhoz és jöttek a többi vendégek, az ur feleségével és köszöntöttek minket. Nekünk magyaroknak külön megköszönte a becsületes munka elvégzését. Aztán átadtuk a koszorút, egy előmunkás kis beszédet mondott, erre mindenki felállt és elénekeltük a Himnusz-t. Négy órakor kávét és süteményt kaptunk, hat órakor meg vacsora volt, borjusult krumlival, savanyúsággal és befőttel. Csak a jó magyarkalács hiány-

zott. Vacsora után sört, konyakot kaptunk, megszólalt a zene és az ur kezdte meg a táncot, utána mindnyájan táncoltunk. Később bemutattuk a magyarcsárdást, amit nagyon megtap-

soltak.

Most a krumplit szedjük, vetjük a rozst meg az őszi árpát, még jön a répaszedés. Nehezen várjuk, hogy hazamenjünk...

AKI NEM ISMERNÉ

a gabona futrinkát, most láthat eleget, mert megjött az ideje annak is, mint annyi más kártevő féregnek. Ha a gazda felhuzza a gémeskut vedrét korán reggel, a gabona futrinka fényes bogarát még élve, de élettelenül is nagyszámban találja a vízben, mert azok az éj folyamán rajognak, cél nélkül repdesnek s a kutba hullanak.

Ez a bogár maga nem kártékony ősszel, bár tapasztaltam, hogy a be nem takart buza-velőmagot szétrágja. Ilyenkor a lárvája, vagy álcája okoz sokszor megsemmisítő kárt a gazdának, a kártevőt magát dologban sohase látni, mert a frissen kikelt gabona feléket éjjel csócsálja meg, de olyan szaporán, hogy mire a gazda észbekap, egyik folt a másik után jelentkezik és nő mindig nagyobbra és nő mindaddig, míg a föld keményre nem fagy. Tavasszal újra kezdődik ez s olyan mérvet ölíhet, hogy a buza megmaradt részét is ki kell szántani, vagy a megsemmisült foltokat kell kukoricával pótolni. Azért kukoricával, mert a gazda tonacstalanul áll és vár, mikor hagyja abba a futrinka a pusztítást s lesz abból május is, mert akkor lesz az álcából re-

pülni tudó bogár. Ez meg a sárgaérésben levő kalászkban rágja a még puha szemet.

Amint látjuk, a gabona futrinka igen kellemetlen kártevő tud lenni.

Legfőbb tenyésztője az ember. Buza után egy szántásba buzát vet. Ha, mint az idén is, a buzakeresztek kint időznek sokáig a földön, a futrinka azok alá tojja a petéit, amikből pontosan akkorra lesznek magabíró álcák, mire a buza szépen zöldel.

Ezt a bajt is, mint annyi mást, megelőzni kell, nem akkor kapkodni, mikor már nincs segítség. A nikotinnal való permetezés ugyanis nagyon körülményes, nagy körültekintést, igénylő munka, csak jó időben végezhető, a futrinka pedig esős éjjeleken is zabál.

Aki tarlóba kénytelen vetni, annyiszor szánison, ahányszor csak lehet, ezzel a futrinka álcájának a fészkeit szétrombolja, felszínre hozza őket s a madarak felkapkodják.

Ne tartsunk a leendő buza-földön tartósan csomókban széna-szalma feléket, mert ezek a gyűjtő helyei a futrinkának.
Gyoma, 1938 október 12.

M. B.

Mire ügyeljünk, ha gyümölcsfát veszünk?

Gyakori tapasztalat az idén is, hogy sokan azok közül, akik kisebb-nagyobb gyümölcsöst akarnak telepíteni, az államnál, városnál, vagy különféle egyesületeknél kilincselnek kedvezményes oltványokért. A fajta, a minőség rendszeren alig érdekli őket, csak egy a fontos: hogy az áru „kedvezményes” legyen. Ez a szinte közös törekvés az alapja és magyarázata annak a mindenféle „kedvezményes” gyümölcsfaakcióknak, amelyek minden ősszel és minden tavasszal megszületnek, hol egyesületek, hol lapok rendezésében. Rendszeren arra alapítják létüket ezek az akciók, hogy a faiskolák drágák, ők pedig olcsók.

Nézzünk egyszer a szemébe ennek a kérdésnek! Kell-e, sőt szabad-e zsákbamacskát venni

ismeretlen kertészetek nevében bázáló ügynököknél, vagy „kedvezményes” akciók útján és ezzel lemondani arról a biztosítékról, amelyet az oltvány rejtett értékére, a fajtájára nézve csak egy komoly faiskola megbízhatósága adhat a vevőnek?

Most kezdenek megjelenni a faiskolai árjegyzékek. A közepes-törzű gyümölcsfaoltványt, tehát azt az alakot, amelyet általánosságban a legcélszerűbb ültetni, 1.20 P-jévet hirdetik, de megjegyzi minden árjegyzék, hogy nagyobb szükséglet esetén szívesen ad olcsóbb ajánlatot.

Mi az ára ugyanennek a faiskolának külföldi árjegyzékekben? Franciaországban, amelynek természeti adottságai körülbelül ugyanazok, mint nálunk, 20—28 frank, tehát 4.60—6.50 pengő közt váltakozik, egy ilyen

oltvány ára. Németországban 2.25 márkánál kezdődik és 5 márkáig terjed az ára ugyanennek a cikknek. Ez a mi pénzünkben 3.20—7.30 pengőnek felel meg. És Romániában, ahol legkisebb a napszám és minden más költség? Erdélyi faiskolákban 40—50 lei egy középtörzsügyümölcsfa, vagyis 1.40—1.80 pengő.

De a legbeszédesebb adatokat az őszibarack-árak egybevetése adja. Az őszibarackoltvány 1 éves korában a legalkalmasabb kiültetésre, ezt a gyümölcsnemet mindenütt 1 éves korában adják ki a faiskolák. Nos, az 1 éves őszibarackfa Romániában 35 lei (1.20 P), Franciaországban 9—12 frank (2.10—2.80 P), Németországban nem kevesebb, mint 3.50—4.50 márka, tehát 5.10—6.60 pengő. Ez a cikk egyetlen magyar faiskolai árjegyzében sem drágább 1 pengőnél.

Látnivaló ezekből az adatokból is, hogy sehol a világon sem olyan olcsó a gyümölcsfa, mint nálunk. Nagy könnyelműség tehát lemondani egy megbízható faiskola felelősségéről és ezzel megkockáztatni az egész ültetés sikerét.

Kivált, ha meggondoljuk, hogy minden faiskolának van annyi esze, hogy a jó fát maga adja el és nem azokat bocsátja a különféle „kedvezményes” akciók rendelkezésére.

Szalóki István.

Segélyt kapnak a fegyvergyakorlatra bevonult katonák családtagjai

A honvédelmi miniszter a honvédvegyesdandár parancsnokságokhoz, valamint a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz intézett rendeletében elrendelte, hogy a fegyvergyakorlatra bevonult legénység családja (feleség, gyermek) a férj katonai szolgálatának tartama alatt családi segélyben részesüljön. A családi segély összege a feleség után havi 15 pengő, minden gyermek után pedig havi 10 pengő.

A családi segélyt mindenki megkapja, aki rászorultságát igazolja. Segélyezésre rászorultnak tekintendő a család akkor, ha jövedelme (keresete) kis- és nagyközségeken havi 60 pengőt, megyei és törvényhatósági jogú városokban havi 80 pengőt, Budapesten pedig havi 100 pengőt meg nem halad. A családi segélyért a fegyvergyakorlatra bevonultaknak az illetékes csapatparancsnokságnál kell jelent-

kezniük. A csapatparancsnokság a jelentkezés alapján készített névjegyzéket leküldi a család állandó tartózkodási helyének községi előljáróságához, városokban a polgármesterhez, Budapest székesfővárosban az illetékes kerületi előljárósághoz. A községi előljáróság (polgármester, kerületi előljáró) s segélyre való igényjogsultságot megállapítja s azután a segélyt a fegyvergyakorlatot teljesítő családja részére közvetlenül és a legsürgősebben folyósítja.

A honvédelmi miniszter egyúttal intézkedett aziránt is, hogy a rendes tényleges szolgálatot teljesítők (tehát nem fegyvergyakorlatra bevonultak) családjai az eddigi személyenként 5 pengő családi segély helyett szintén felemelt összegű családi segélyben részesüljenek. Ez évi október 1-étől kezdődően, tehát a feleség ezeknél is havi 15 pengő, a gyermek pedig 10 pengő családi segélyben részesülnek.

Dr. Csizik Béla a Nemzeti Bank kormánybiztosa

A múlt számunkban írtuk, hogy dr. Csizik Bélát pénzügyi államtitkárrá nevezte ki a Kormányzó. Most újabb megbízásáról számolunk be dr. Csizik Bélának, és pedig a Nemzeti Bank kormánybiztosá történeti kirendeléséről.

Eddig a Magyar Nemzeti Bank kirendelt kormánybiztosa dr. Jakab Oszkár titkos tanácsos volt, aki most nyugalmába vonult és az ő helyébe rendelte ki a Kormányzó dr. Csizik Béla államtitkárt kormánybiztosnak.

BEHIVTAK 5 MAGYAR KOROSZTÁLYT

A csehek ismert katonai intézkedései arra kényszerítették a magyar kormányt, hogy öt korosztályt katonai szolgálatra rendeljenek be, a határvédelmére. E korosztályok az 1908, 9, 11, 12 és 13-as sorozásnak, akiknek hétfőn már be kell vonulniok csapatteikhez.

KÉSZÜLŐDÉS A REFORMÁTUS EGYHÁZNÁL AZ OKTÓBER 30—31-IKI ÜNNEPSÉGEKRE

A hatalmas református templom külső javítási munkálatait már befejezték. Belől is készen van már minden, csak az orgona újjáépítése és áthelyezése hiányzik még. Ez a munka olyan lázasan folyik, hogy vilány mellett éjtélég is dolgoznak, mert különben nem lesznek készen a felszentelésre kijelölt időre.

Október 30-án lesz a reformátusok nagy ünnepe. Ekkor jelenik meg Gyomán dr. Révész Imre most megválasztott tiszántúli református püspök. Az aznapi délelőtti istentiszteleten Harsányi Pál esperes bibliát olvas és imádkozik, utána dr. Révész Imre püspök mond ünnepi beszédet.

Délután 5 órai kezdettel lesz az orgona felszentelése, orgona-

hangversennyel. Ekkor imádságot mond Percz István esperes; a gyomai református egyház multjáról ünnepi beszédet mond Görömbey Péter esperes.

Október 31-én délelőtt dr. Vasady Béla, a debreceni egyetem dogmatikai professzora predikál.

Megszakadtak a tárgyalások a csehekkel

Több bizálmát és türelmet kérünk egyesektől a vezetőink iránt

A szudéta-német területek és a lengyel területek átadása után a csehek velünk állottak már szemben elintézetlenül, amit ügyesen használtak ki

egyes ambiciózus tót-vezetők bevonásával és akik közül megalkítottak egy tót miniszteriumot és ezeket ültették le a magyar bizottsággal tárgyalni. Már a tárgyalás első napján kiért, hogy az újdonsült tót miniszterek csak huzzák a dolgot, míg végre csütörtökön kibujt a szeg a zsájkukból és kínos nyögések közben kijelentették, hogy nem hajlandók átengedni a magyar területekből semmit, sőt kétségbe vonták az általunk igényelt területek magyarváltát, mert — az ő véleményük szerint — ezer év alatt a magyarok elmagyarosították az Árpád bevonuláskor itt lakott szlávokat, tehát az egész terület szláv-jogon őket illeti. Nem csoda, ha a magyar bizottság ezekkel a megbízottakkal megszakította a tárgyalásokat és a négy nagyhatalomra bizza a továbbiakat.

Érthető, hogy a tárgyalások ideje alatt, de már előtte is aggodalom töltött el bennünket, hogy mi lesz a felvidéki magyar területekkel? A németek és lengyelek is kielégítették magukat, hanyatt-homlok át is adták nekik mindent a csehek, csak rólunk nem volt szó.

Most aztán, hogy a tárgyalások a csehekkel meghiusultak, a legképtelenebb rémképeket látják többen. Annyi türelmetlenség, annyi tanácsadó régen nem volt nálunk, mint pont most, amikor csak a bentlévők láthatják a dolgokat. De ez mind nem zavarja a csak újságból és rádióból értesült türelmetlenkedőt és annyira elragadtat máskor komolyan mérlegelő embert is, hogy a kormányzatunk iránti bizalmatlanság hirdetésében valósággal lázít és rombol.

Nincs igazuk ezeknek. A megszállt területen lévő testvéreinknek joguk van türelmetlenkedni és aggódni, nekünk ezt nem szabad tenni. Bizzunk vezetőinkben, álljunk mögöttünk fegyelmetten és várjuk a parancsokat. Ha a helyzet bizonytalan is, nagy megnyugvásunkra szolgál, hogy Európa négy nagyhatalma vette kezébe ezt az ügyet, nincs okunk elébe vágni az ő ítékezésüknek és türelmetlenségünkben a barátaink cserbenhagyását kürtölni, őket ócsárolni és a meggondolatlanosság rozsdás kardját az oldalunkra kötni és azt kiabálva csörtetni. Ha majd tényleg ki kell állani az ellenség elé karddal és puskával, akkorra tartásuk ezek a bátorságukat és majd ott mutassák meg, hogy milyen hősök. Most ne hősködjünk és ne siránkozzunk azon, hogy elmulasztották vezetőink a tör-

ténelmi pillanat megragadását. Hát nem látjuk mindannyian, hogy éjjel-nappal dolgoznak, fáradoznak, külföldre utaznak vezetőink, ne zavarjuk őket nehéz munkájukban és meg-gondolatlan kijelentéseinkkel ne becsljük le külföldi barátainkat és jóakaróinkat.

Hazatérni vágyó testvéreink ügyét is úgy szolgáljuk jobban, ha megbizunk vezetőinkben, teljesítjük azok parancsait és bizakodunk. Egymást rémitésével csak felfordulást idézünk elő és azt is veszélyeztetjük, amire biztosan számíthatunk.

A téli gazdasági tanfolyam

tartását engedélyező 86.107/1938 sz. földművelésügyi miniszteri leirat a járási m. kir. Gazdasági felügyelőséghez leérkezett, a reá vonatkozó ügyiratok elkészültek, fel is vannak terjesztve; tanítási terv 2 egész hónapra szól, az előadások a közbeeső karácsonyi ünnepek 3 napja kivételével mindenap-sak s úgy vannak beosztva, hogy a hallgatógazdák a mindennapi munka végeztével elballagassanak a község házára, ahol tiszta, fűtött, jól világított teremben nyugodtan hallgathatják esténként az Alföld különleges viszonyait ismerő előadóktól a hosszú tapasztalatokkal alátámasztott oktatásokat.

A tanfolyam kezdete
f. év november 1.

Az oktatás nemcsak hogy ingyenes, de a feljegyzésekhez szükséges füzeteket, ceruzát, tankönyvet kb. 400 oldal terjedelemben, minden hallgatónak ugyancsak ingyen ad a Miniszter. Igen gazdag gyűjtemény szekrényben praktikus felszerelés áll rendelkezésre, hogy az előadások megértését megkönnyítsék.

Mindenek előtt azt értse meg tehát minden tanulni akaró gazda, hogy nem ő hoz áldozatot, ha az előadások hallgatására kötelező nyilatkozatot aláírja és a tanfolyamot végig hallgatja, hanem a földművelésügyi kormány teszi ezt a gazdák érdekében, mikor a Csonka hazában 150 ilyen tanfolyamot rendez.

A tanfolyamon részt vehet minden 24 évet betöltött, lehetőleg önálló gazda, aki az eléje tett nyilatkozatot aláírja. Kivételesen felvehető fiatalabbak is, ha özvegy anyjuk mellett, vagy egyedül gazdálkodnak.

A tanfolyam látogatása azokra, akik erre jelentkeztek, kötelező. A célt: a legszükségesebb ismeretek megszerzését elérendő jó tudni, hogy milyen tantárgyak kerülnek előadásra.

Az általános és részletes növénytermesztés 35 órában.

Általános és részletes állattenyésztés, állatbonctani és

egészségtani ismeretek 40 órában.

Méhészet és selyemhernyó tenyésztés 8 órában.

Kertészet és gyümölcs-termesztés, szőlő művelés 16 órában.

Gazdasági üzemtan és számvitel 14 órában.

Általános tudnivalók, kereskedelmi és közigazgatási ismeretek, ügyirálytan 10 órában.

Gazdasági számtan, mértan, természettan 18 órában.

Tűzrendészet 2 órában.

Egészségtan 4 órában.

Önképző gazdaköri ülések 10 órában.

Karének 4 óra tartammal.

Háziipar tanítását nem vettük fel, mert a tantervbe nem jutott neki hely, de erre a kultusz-kormánynak külön van gondja és külön is rendez.

Reméljük, hogy a Gyomán szépen virágzó Szövetkezetek tagjai megértik a hívó szót s igyekeznek hasznukra fordítani a kínáló alkalmat: megtanulni jól — olesón termelni, takarmányozni, nemcsak számolni, de számítani is! —

Fő sikere szokott lenni a tanfolyamoknak, pedig ebből nem is adnak órát: a gazdák egymásra találhatnak s megtanulnak egyet akarni, aminek a vége: élni tudás — boldogulás.

Neve ss ünk

— Érdekes.

— Mi az érdekes?

— Olvasom, hogy Párisban egy régi kopott képről lekaparták a festéket és alatta egy gyönyörű nő arcképet találtak.

Fazekas erre szó nélkül felkel és távozni készül.

— Hová mész? Kérde Kovács.

— Rohanok haza a feleségemhez és lekaparom róla a festéket. Mit lehessen tudni?

A kalauz ráförmed az utasra:

— Nem tudja kend, hogy ez a szakasz a nemdohányzóknak van fentartva.

— Nem is dohányzom én kérem.

— Dehogynem! Most is a szá-jában van pipa.

Az igaz. De a lábam is benne van a csizmában, mégse megyek.

SZÉP ŐSZ

melengeti a földet s embereket ezidén. Hetek óta tart már a hivatalos őszi időszak, amiről nem is tudtuk, hogy ilyen megvesztegetően szép tud lenni. Vidám kék égbolt mosolyog a nyári tűzükben pompázó rózsákra, szegfűkre. Aranyszín sárgára érlette a bőkezű Nap a hatalmas tengericsöveket. Harsogó zölden sarjadzik a kaszáló bársonyos szőnyege. Szegényes rétjeink most tarka virágokkal vidámkodnak, sárga és kék csillagok szüntelen nyílnak benne. Fecskék surrannak millió bogár után, a cinegék nótája is vidám. Hol vannak még a téli gondok?

Az ég kegyes hozzánk, a nyár gyengéd léptekkel távozik csak. Alig veszed észre, hogy a Nap mosolya egy árnyalattal bágyadtabb, a virágok illata mintha hűvösebb volna. A fák lassan vetkőznek, mindennap néhány levelet csak, óvatosan, nehogy nekünk fájjon. Hajunkba néhány ős hajszál vegyül, naponta csak egy-kettő, nehogy észrevegyük, hogy itt az ősz.

Derű és nyugalom árad az idei bűbajos őszi ég alatt. Minden beérik, beteljesedik, mindent betakaríthatsz fedeled alá s az áldott napsugárból, mely szivedig melegít, el ne feledd elraktározni a zimankós téli napokra. Szeretet és béke legyen bennünk, és külön hála az idei szép őszért annak, aki ezt adta.

HIREK

Dr. Sorbán Jenő főszolgabíró több napot töltött ismét Budapesten a klinikán, ahonnan pár napja hazajött és a hivatalába is járt, azonban hétfőn Pestre megy, ahol Verebély professzor kioperálja a manduláját. Sok szerencsét kívánunk az operációhoz és reméljük, hamarosan visszajön a főbírónk egészségesen.

Dr. vitéz Molnár Kálmánt bízták meg a gyomai járásbíró-ság vezetésével. Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy dr. vitéz Molnár Kálmán kir. járásbíró a gyomai járásbíró-ság vezetésével bízták meg. Molnár vezető-járásbíró 5 éve működik Gyomán és ezalatt nyugodt és tárgyias tárgyalásaival, valamint igazságos ítélkezéseivel a peres felek előtt nagy népszerűsége lett szert. Gyoma társadalmi életében rokonszenves és mindig vidám természetével sok tisztelőt és barátot szerzett magának. Így osztatlan örömet keltett, hogy dr. vitéz Molnár Kálmán kir. járásbíró vezető-járásbírónak nevezték ki. Molnár vezető-járásbíró egyelőre még a büntető és telekkönyvi ügyeket tárgyalja, ezeken kívül a polgári ügyekből a felvételeket eszközli és ezek folytatását tárgyalja, azonban ha a mellé kinevezett új járásbíró átveszi a hivatalát, akkor ő a polgári ügyeket veszi át.

Az állami gépjárművezető-képző (sofför) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetében (Budapest, VIII. ker. József-közt 6.) november 2-án

este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges űrlapok kiadása naponta délelőtt 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

A gyomai I. számú vadász-társaság értesíti a lakosságot, hogy a lőtt nyul kg-ja 60 fillér. Kapható az Iványi-lisztüzletben

Ikercsillagok. Két világiáró táncosnő regényes életéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premier-beszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű képes-lapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Knap János leánya Róza ref., Szántai László fia László ref., Beinschróth Ádám fia Ádám, Lajos ág. ev., Megyeri Lajos fia István ref.

Házasságot kötöttek: Nyiri Gábor T. Kiss Vilmmával.

Elhalt: Hornok Sándor. 63 éves r. k.

ELADÓ: Körösladányon műút mellett 170 magyar holdas tanya-birtok, esetleg 50—60 holdas részletekben, továbbá Szeghalmon 84 magyar holdas birtok kedvező fizetési feltételekkel. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál

Szuperfoszfát műtrágya és Péti Só kapható WAGNER MÁRTON FIAI cégneél.

Felhívás.

Az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep mint Szövetkezet felhívja a közönség figyelmét arra, hogy mivel villanytelepe naponként különböző időszakokban többszöri megszakításokkal szolgáltat áramot, a villamos hálózattal, vezetékkel és az ezzel kapcsolatos szerelvényekkel és berendezésekkel szemben a legnagyobb óvatossággal viselkedjék és az esetleges balesetek elkerülése végett feltétlenül tekintse úgy, mintha áramszolgáltatás állandóan lenne.

Az Igazgatóság.

A gőz- és kádfürdő szeptember 2-án megnyílt, minden héten pénteken a nők, szombaton a férfiak részére. Kádfürdő mindkét napon nyitva.

Mindenféle vonós és fuvós hangszerre tanítványokat vállalok.

Zongora és cimbalom hangolást eszközölök.

Magyar nótákat zongorázni tanítok.

FARKASINSZKY IMRE
Gróf Tisza István ut 43 szám.

SPORT

Derbi futball-mérkőzések

A két gyomai sport egyesület 11 ezüsti érmet két forduló barátságos mérkőzést játszik pont és gól arányra.

A mérkőzések sorrendje a következő:

1938 október hó 16 án délután 1 órakor GyTK—GySC ifjúsági bajnoki mérkőzés, délután fél 3 órakor a GyTK—GySC I. csapatai a 11 ezüsti éremért elődöntő mérkőzést játszanak, ezt megelőzőleg a két egyesület zászlót cserél, mely zászló szimbóluma lesz a két helyi egyesület között kiépítendő jó baráti viszonyának. A GyTK fennállása óta ez az első zászló csere a két rivális között.

1938 október 23-án délután 1 órai kezdettel GySC—GyTK ifjúsági csapatai barátságos mérkőzési és fél 3 órakor GySC—GyTK I. csapatai döntő mérkőzést játszik a 11 ezüsti éremért. Amelyik csapat gól és pont aránnyal jobb, az nyeri el a 11 ezüsti érmet.

A két gyomai sport egyesület ezen két forduló, ezüst érmekért rendezett élvezetes, szép mérkőzéssel kíván kedveskedni a gyomai sportpártoló közönségnek. A két egyesület óhaja az, hogy ezzel éltető erőt hozzon a szülőföld gyomai sportba és a nagyközönség sportbeli igényét az őszi

szezon zárásával felejtethetlenné tegye. Áldozatok árán sikerült a két forduló derbi mérkőzés rendezését biztosítani, mely mérkőzésekre külön kérjük a nagyérdemű sportpártoló közönség megértő támogatását. Cs.D.

GYTK—ETK 2-0 (2-0)

Bajnoki, vezette: Magyar János.

A 10 emberrel felálló ETK ellen könnyen győzött a GyTK. Az első félidő GyTK-főlény jegyében folyt le, de szünet után ellaposodott a játék s unalmas, lélektelen csapkodássá fajult a meccs, amely egyúttal a GyTK szezonzáró bajnoki mérkőzése is volt.

Az első gólt az 5. percben Csalah lövi, majd Bartha József a 25. percben a tétovázó védelem mellett ismét a hálóba helyezi a labdát. Félidő végén negyedórás ETK ostrom, de Koós, Talán és Kurilla II. lövéseit nem kíséri szerencse.

Második félidő a GyTK támadásaival indul, de Tóth és Lasnyi háttvédpar kitérően őrzi a kaput. Csalah és Olajos kitérő labdáit a belső hármassorra eltygellenkedik. Majd erősít az ETK s előbb Kertes II., majd Kurilla I. és Matuska ront jó helyzeiben, utána eredménytelen GyTK finissel végződik a meccs, Jók: Nádudvary, Perei, Olajos, Kiss és Szendrey, illetve Lasnyi, Tóth és Kurilla II.

Magyar sok hibát vétett.

1089/1938. tkvi sz. Fk. sz. 135/1938

Árverési hirdetmény

Dr. Koppányi Antal Szeghalom ügyvéd által képviselt Sporer Pál végrehajthatónak, végrehajtást szenvedett elleni 1080 pengő ügyben a gyomai kir. járásbírósnak 1938 évi Pk. 1080—1938. sz. alatt hozott végzése és a szeghalmi kir. járásbírósnak 3822 sz. végzéseivel elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1938. évi szeptember 12-én lefoglalt 1800 pengőre becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak megtartását elrendelem végrehajtást szenvedett birtokán: Gyoma Csuda-balla VIII. ker. 456 szám alatt 1938. évi október hó 20. napjának délelőtti 11 órájában, amikor a bírósággal lefoglalt 100 drb. anyabirka és 100 q. csövestengeri a leglőbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett esetleg becsáron alul is elfogom adni.

Villányi Nándor

kir. járásbírósnak végrehajtható.

A HOMBÁR szövetkezet közhírré teszi, hogy a tengeri csutkát a szövetkezeti tagoknak mázsánként 2.50 pengőért, nem tagoknak 3.50 pengőért adja.

Szerkesztői üzenetek:

Klimó családnak Németország, Gut Busch über Storkov. A küldött Gyomai Ujságot minden ott lakó munkásnak oda kell adni, az mindnyájuknak jár. Levél megy.

Timár Lajosné és Farkas Lidia Németország, Gut Busch Klein, Schauan, über Storkov, Levelüket megkaptam, csak forduljanak mindig bizalommal hozzám. Mindennek utána nézek és levélben adom a választ. Csak türelem, remélem tudok segíteni.

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

MAGYAR GÉPGYÁRI MŰVEK R.-T — BUDAPEST

Traktorok

Cséplőgépek

Vetőgépek

Villakalapácsos darálók

Takarmánygépek

Fogatos ekék

Traktorekék

Boronák

Kutak

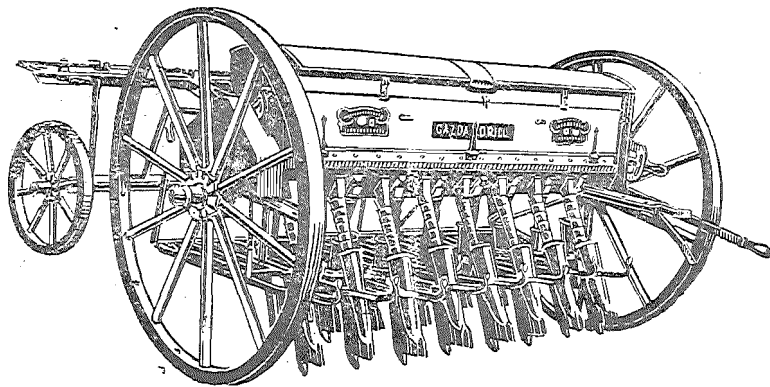
Mérlegek

Permetezők

Motorok

Mindenfajta

mezőgazdasági gépek

gyomai képvisellete:

„HOMBÁR”
SZÖVETKEZET
GYOMA

